

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

22 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan și Ion Guzun

Cu participarea:

Procurorului

Pavel Guțan

Avocatului

Natalia Moloșag

judecând în ședință închisă, recursul declarat de avocatul Natalia Moloșag în numele inculpatului, prin care solicită casarea încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018, prin care a fost admis demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui

Cujba Alexandru xxxx, născut la xxxx.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs:

- 19.02.2018 –22.02.2018.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Apărătorul Natalia Moloșag a susținut recursul, solicitând admiterea în sensul declarat.

Procurorul Pavel Guțan, s-a pronunțat pentru respingerea recursului, ca fiind tardiv.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 06.04.2016 în privința lui Cujba Alexandru s-a încetat procesul penal pe învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, în legătură cu existența circumstanței care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Măsura preventivă - arestul preventiv pe termen de 30 zile și anunțarea lui Cujba Alexandru, aplicată prin încheierea și mandatul de arest din 07.07.2015, a fost anulată.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată Pascari Vasile și în ședința instanței de apel, procurorul a solicitat aplicarea măsurii preventive sub formă de arestare preventivă în privința inculpatului Cujba Alexandru, cu anunțarea lui în căutare, invocând ca temei faptul, că inculpatul nemotivat nu se

prezintă la ședințele instanței de apel, iar participarea inculpatului la judecarea apelului declarat este obligatorie.

3. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018, a fost admis demersul procurorului privind aplicarea în privința inculpatului a măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 (treizeci) zile, cu eliberarea mandatului de arestare și anunțarea acestuia în căutare.

3.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat că, în ședințele de judecată din 18.05.2016, 06.07.2016, 19.01.2017, 17.02.2017, 16.03.2017, 27.04.2017, 27.07.2017, 24.08.2017, 05.11.2017, 22.12.2017, 01.02.2018 fiind citat legal, inculpatul Cujba Alexandru nu s-a prezentat, de către avocatul inculpatului invocându-se motivul neprezentării lui faptul, că se află peste hotarele țării și urmează a fi citat legal despre data, locul și ora ședinței de judecată.

Fiind dispusă aducerea silită a inculpatului pentru ședințele de judecată din 16.03.2017, 01.02.2018, conform raportului inspectorului Ursachi Petru din cadrul Inspectoratului de Poliție Soroca din 31.01.2018, a fost imposibilă executarea deciziei protocolare din motiv că inculpatul nu se află la locul de domiciliu situat în orașul Soroca, str. Grădinarilor 19. Totodată, ultimul a indicat că fiind duse convorbiri cu soția acestuia prin intermediul Telefonului fix nr.xxxx ea a comunicat că Cujba Alexandru este plecat la muncă în Franța, iar fiind duse convorbiri prin intermediul telefonului la nr.+xxxx Cujba Alexandru a comunicat că la moment se află în Franța.

Colegiul a indicat, că inculpatul Cujba Alexandru neîntemeiat nu s-a prezentat la 11 ședințe de judecată, iar fiind dispuse aduceri silite a inculpatului nu a fost posibil de executat din motiv că el nu se află pe teritoriul țării.

Totodată, instanța de apel anterior a oferit inculpatului posibilitatea de a pleca la muncă peste hotare în baza contractului de muncă prezentat (f.d.90, vol.II), anunțând pe cauză întreruperi pe o perioadă mai îndelungată, de la 08.06.2016 până la 05.12.2016, iar despre data și ora examinării cauzei din data de 01.02.2018, inculpatul cunoștea, fapt confirmat prin telefonograma transmisă de inculpat în Cancelaria penală a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din motiv că se află în Belgia.

Prin urmare, Colegiul a considerat că judecarea apelului declarat de partea vătămată referitor la verificarea legalității sentinței nu este posibilă în lipsa inculpatului, fiind necesară judecarea apelului și prezența ultimului în ședința judiciară, în legătură cu ce a fost necesară aplicarea măsurii preventive - arestare preventivă, în privința lui Cujba Alexandru.

4. Împotriva încheierii nominalizate a declarat recurs avocatul Natalia Moloșag în numele inculpatului, prin care solicită repunerea în termenul de declarare a recursului, cu casarea încheierii menționate, deoarece instanța a emis încheierea prin derogare de la legislația națională și internațională în domeniu.

În motivarea recursului a invocat că:

- la adoptarea încheierii din 01.02.2018 inculpatul nu a fost prezent în ședința de judecată și nu a fost citat corespunzător, recepționând copia încheierii abia la 08.02.2018, de către soția acestuia, dată la care a fost încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul ales, Natalia Moloșag și când acesta a făcut cunoștință cu încheierea recurată și prin urmare, aceste circumstanțe duc la repunerea în termen a recursului declarat, odată ce și avocatul din oficiu al inculpatului a omis să conteste încheierea din 01.02.2018;

- nu există probe pertinente precum că, Cujba Alexandru ar putea să împiedice desfășurarea normală a procesului penal, să se eschiveze de la examinarea cauzei în instanța de judecată și cu toate că instanța a cunoscut despre faptul că acesta își îndeplinește obligațiile de muncă peste hotarele RM, a refuzat să întreprindă măsuri echitabile de a-l cita prin intermediul mesajului telefonic, chiar dacă acesta a fost solicitat de avocat;

- de către inculpat au fost realizate toate măsurile posibile pentru a informa instanța de judecată despre imposibilitatea sa de a se prezenta la examinarea cauzei în ordine de apel și la 16.12.2016 din partea inculpatului a fost depusă cerere la Curtea de Apel Bălți prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, din motivul aflării sale peste hotare, contractul individual de muncă fiind deja anexat și la 30.01.2018, dânsul a solicitat prin telefonogramă amânarea cauzei penale, întrucât se află în Belgia și prin urmare, toate aceste acțiuni denotă că Cujba Alexandru nu se eschivează de la răspunderea penală, așa cum eronat a conchis instanța de apel;

- instanța de judecată a admis demersul procurorului prin care a solicitat aplicarea măsurii preventive față de inculpat, însă la materialele cauzei un astfel de demers lipsește, or, în procesul verbal al ședinței de judecată din 01.02.2018, procurorul foarte vag a declarat să susține demersul expus anterior cu aplicarea măsurii preventive, fără a menționa care măsură preventivă să-i fie aplicată inculpatului;

- inculpatul nu a fost înștiințat corespunzător despre examinarea cauzei în privința sa, iar avizele de recepție prin care i se comunică data ședinței de judecată nu conțin semnătura acestuia care ar confirma primirea scrisorii și totodată, aceste scrisori nu au fost înmânate nici soției acestuia.

6. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, audiind persoanele prezente în ședință, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

În sensul art. 175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre a asigura *buna desfășurare a procesului penal* sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Conform art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni.

Potrivit prevederilor art. 311 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul împotriva încheierii judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, privind prelungirea sau refuzul de a prelungi durata ei, privind liberarea provizorie sau refuzul liberării provizorii se depune de către procuror, bănuit, învinuit, apărătorul său, reprezentantul său legal în instanța care a adoptat încheierea ori prin intermediul administrației locului de deținere, în termen de 3 zile de la data adoptării încheierii. Pentru persoana arestată, termenul de 3 zile începe să curgă de la data înmânării copiei încheierii.

Astfel, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01.02.2018, a fost admis demersul procurorului și a fost aplicată măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 zile în privința inculpatului Cujba Alexandru, cu calcularea termenului începând din momentul reținerii. Încheierea a fost pronunțată la 01.02.2018, în prezența avocatului Kovaliov Timur, care conform procesului-verbal din 02.11.2017 a fost acceptat de către inculpat pentru a-i reprezenta interesele în cadrul instanței de apel, fapt confirmat și prin semnătura acestuia aplicată pe verso-ul mandatului din 04.10.2017 (f.d. 183, vol. II).

La 12.02.2018, potrivit ștampilei aplicate pe plic (f.d. 262, vol. II), avocatul Natalia Moloșag în numele inculpatului a declarat recurs împotriva încheierii din 01.02.2018, solicitând repunerea recursului în termen, pe motiv că, contractul de asistență juridică a fost încheiat la 08.02.2018, dată la care a și făcut cunoștință cu materialele cauzei, deoarece la adoptarea încheierii din 01.02.2018 inculpatul nu a fost prezent în ședința de judecată și nu a fost citat corespunzător, recepționând copia încheierii abia la 08.02.2018, de către soția acestuia.

Colegiul penal menționează că, argumentul avocatului nu poate fi admis în circumstanțele descrise supra, deoarece în momentul pronunțării încheierii din 01.02.2018, inculpatul avea încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Kovaliov Timur, care comunica telefonic cu clientul său, fapt confirmat prin copia mesajelor telefonice din 30.01.2018 (f.d. 229, vol. II) și care avea posibilitatea de a ataca în termen încheierea menționată. Prin urmare, rezultă că, recursul declarat de avocatul Natalia Moloșag este declarat după expirarea termenului legal de 3 zile, or, prin întârziere motivată se înțelege, de regulă, un caz fortuit, un caz de forță majoră, astfel încât situația invocată de recurent să reprezinte în mod efectiv un motiv temeinic de împiedicare a declarării recursului în termenul legal, ceea ce nu e reținut în speță.

Întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate și în atare situație, nu există temei pentru repunerea în termen a recursului pentru a fi judecat în fond, situație juridică ce determină respingerea recursului în numele inculpatului ca fiind depus peste termen.

Se reține, că repunerea recursului în termen, în lipsa temeiurilor legale, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (hotărârea Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, or, instanța de recurs nici nu porcede la examinarea fondului recursului, deoarece soluția de respingere a recursului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Ținând cont de cele enunțate, în lipsa temeiurilor legale de a repune în termen recursul declarat, Colegiul penal consideră necesar de a-l respinge ca fiind depus peste termen, cu menținerea încheierii contestate.

7. În conformitate cu art. 311, 449 alin.(1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca depus peste termen, recursul declarat de avocatul Natalia Moloșag în numele inculpatului împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2018, prin care a fost admis demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile, în privința lui Cujba Alexandru.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 22 februarie 2018.

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă
Liliana Catan
Ion Guzun